

Voda jezera Urmia v Perziji ima v sebi več soli in joda, kakor morje. V tem jezeru ne žive ribe. Voda tega jezera je tako težka, da se bi človek v njej potopiti ne mogel. Samo neke vrste raki žive v tem jezeru.

Novice.

— **Pomoč Kranjski.** Vlada je v seji poslanske zbornice dne 27. maja predložila kreditne predloge za Kranjsko. Vlada predlaga, naj se dovoli po 3 % obrestovano posojilo v znesku 1.500.000 gld. in sicer 550.000 gld. za zgradbo deželnega dvorca, 450.000 gld. za mestni regulacijski zaklad in 500.000 gld. za posojila hišnim posestnikom v Ljubljani in v okolici. Dovoljeni znesek naj se izplača v treh obrokih l. 1896, 1897 in 1898. Posojila bode vrniti v 20 enakih letnih obrokih začenši od 1. januarja l. 1901. Vse uloge, pogodbe itd. so proste kolkov in pristojbin. K tej predlogi pripominja vlada, da se s tem posojilom definitivno sklene državna pomočna akcija, potrebna vsled lanskega potresa.

— **Deželne priklade.** Presvitli cesar je potrdil sklep deželnega zbora kranjskega, vsled katerega je za l. 1896. v pokritje nedostatka pri deželnem zakladu pobirati naslednje priklade: 1.) 40 % doklade na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa; 2.) samostojne naklade: od porabe likerjev in oslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine po 15 gld. od vsakega hektolitra; b) od porabe vseh družih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra po 30 kr. od vsake hektoliterske stopinje; c.) od vsakega hektolitra porabljenega piva brez ozira na stopinje alkoholovine v vsi deželi po 1 gld. in sicer pod določenimi pobiralnimi pogoji. 3.) 30 % doklado na vso predpisano vsoto vseh neposrednih davkov z državnimi dokladami vred, toda s to omejitvijo, da se konsumne doklade sklenjeni povišani izmeri za čas pred razglasenjem odobrujočega najvišjega odločila pozneje ne smejo pobirati. Tudi je presvitli cesar potrdil sklep, je eventualno prodati obligacije iz deželne osnove imovine do najvišjega zneska 35.000 gld. in da je najeti deželno posojilo do najvišjega zneska 150.000 gld.

— **Deputacija častnikov kranjskega pešpolka št. 17,** pod vodstvom podpolkovnika gosp. Gressel-na podala se je iz Celovca k pogrebu umrlega feldejgmajstra barona Kuhna.

— **Stavbeni red za Ljubljano.** Nj. Veličanstvo presvitli cesar je potrdil stavbeni red za stolno mesto Ljubljano, kakor ga je v minoli sesiji sklenil dež. zbor kranjski.

— **Birmancev** je bilo letošnje binkošti v ljubljanski stolnici 2402 in sicer je bilo 2045 birmanih v nedeljo, 357 pa v ponedeljek.

— **Južni kolodvor ljubljanski** bodo primerno razširili, kar je zelo potrebno.

— **Deželno brambovsko vojašnico** v Ljubljani bodo razširili. Z dotičnim delom se prične v kratkem.

— **Električno razsvetljava** nameravajo napraviti v Kočevji in sicer zajedno z vodovodom, katerega sedaj grade.

— **Dramatično društvo v Ljubljani** je imelo minolo soboto svoj občni zbor. Zborovanje je otvoril društveni predsednik g. dr. Tavčar. O društvenem delovanju je poročal član intendance gosp. dr. Tekavčič, o denarnem stanju pa blagajnik gospod ravnatelj G. Pirc. Društvo je imelo minolo leto 30.456 gld. 30 kr. dohodkov in 30.719 gld. 6 kr. stroškov. Deželna subvencija je znašala 6000 gld., mestna tudi 6000 gld., gledališko društvo je dalo 875 gld. 50 kr. Po daljši debati sta se poročili odobrili. Volitev odbora se bo vršila pri drugem občnem zboru, ki bo jutri dne 30. t. m. in katerega je želeti, da se člani polnoštevilno udeleže.

— **Klub slov. biciklistov «Ljubljana»** priredi v nedeljo dne 31. maja dirko na progi Ljubljana-Vrhnika in sicer od 2. kilometra na Glincah tik gostilne „Amerika“ do „Čitalnice“ na Vrhniki. Štart je točno ob 4. uri pop. pri 2. kilometru na Glincah.

— **Pismeni zrelostni izpiti na tukajšnjem učiteljskišču** se bodo vršili od dne 8. do 11. junija t. l.

— **Zavezo jugoslovanskih pevskih društev** so sklenili osnovati dne 25. maja v Plovdivu na Bolgarskem zbrani bolgarski, srbski in hrvatski peveci. Predsednikom je bil izvoljen Slovenec prof. Bezenšek, odborniki so pa Bolgar Načev, Srb Pavlovič in Hrvat Lovrič.

— **Novo posojilnico** so ustanovili v Sodražici. Načelstvo je že voljeno in posojilnica prične takoj poslovati, ko bo registrirana.

— **Novo gasilno društvo** snujejo v Koroški Beli na Gorenjskem.

— **Efektno tombolo** je dovolilo finančno ministerstvo gasilnemu društvu v Breznici v radovljiškem okraju.

— **Javna stranišča** so se zgradila v Ljubljani in se izročila minole dni javni porabi. Vstopnina znaša za prvi razred 5 kr. za drugi razred 3 kr.

— **Cirkus Rudolfo Guillaume** prične dne 30. maja t. l. s predstavami v tukajšnji jahalnici.

— **Sneg** je pal malone en čevelj na debelo okrog Bele peči in višje gori v dnevih 22. in 23. maja t. l. Napravil je znatno škodo.

— **Nova orožniška postaja** prične poslovati z dnem 1. junija v Škocijanu na Dolenjskem.

— **Izpred porotnega sodišča.** Dne 26. maja priče so se pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču porotne obravnave. Prvi dan so bile tri obravnave. Obravnava proti Josipu Smoleju, posestniku na Plavžu, zatoženemu uboja se je preklžila. — France Lenarčič iz Podgorice, star 25 let, je bil obsojen na 7 let težke ječe, ker je dne 27. decembra 1895. l. razbil mizarju Poljancu v Podgorici okna in vrgel skozi okno dolg kol in težak kamen, s katerim je Poljanca tako poškodoval na glavi, da se je ta nezavesten zgrudil in čez par tednov umrl. Lenarčič je bil star razgrajatelj in je Poljancu umor za to storil, ker ga na Miklavževo ni pustil kot „parkeljna“ v hišo. — Peter Hrovat iz Zg. Dobrave, star 22 let, je bil obsojen na 6 let težke ječe, ker je dne 1. januarja 1896. l. v prepiru zabodel z nožem hlapca Janeza Zbontarja tako, da je ta čez 11 dni umrl.

— **Ustrelil se je** dne 18. t. m. 22letni posestnikov sin Jernej Ovelbar v Imenju pri Št. Jerneju. Nesrečnež ni bil zdrav na umu.

— **Nesreča.** France Homec, posestnikov sin iz Mengiša, je tako nesrečno skočil z voza, ker se je konj splasil, da je ostal na lici mesta nezavesten in je kmalu na to umrl.

† Baron Kuhn.

Avstrijska vojska je zgubila jednega najboljših svojih generalov barona Kuhna, ki je v ponedeljek ob dveh popoldne umrl na svojem posestvu v Strassoldu na Gradiščanskem.

Z grcfom Kuhnem šel je v grob zadnji od Radeckega generalnega štaba. Stari feldmaršal se je bil nekoč jako pohvalno izrekel o njem.

Kuhn se je rodil v Prestejevcu 1817. leta kot sin stotnika Franca Kuhna. Njegov oče se je udeležil francoskih vojsk. Leta 1823. je bil povzdignjen v plemeniti stan in pozneje imenovan še za majorja. Leta 1829. je

prišel v vojaško akademijo v dunajskem novem mestu, iz katere je leta 1839. izstopil kot poročnik pešpolka št. 1. Leta 1839. je bil prestavljen v generalni štab, 1843. je postal nadporočnik, 1848. stotnik, 1849. major, 1853. podpolkovnik in 1857. polkovnik. Kot generalni častnik Strassoldove brigade, l. 1848. je razrušil s svojo odločnostjo barikade, ki so jih bili Milančani napravili proti Kastelnemu trgu, in rešil je dne 21. maja 1848. posadko milanskega krajevnega poveljništva. Dne 6. maja tega leta je bila bitva pri Santa Lucii, kjer se ima avstrijska vojska zahvaliti Kuhnu za zmago. Drugi voj se je že umikal pred sovražnikom, ko se je pripravljaj prvi, da od strani prime sovražnika. Baron Kuhn je pa pisмено pozval poveljništvo drugega voja, naj obdrži svoje postojanke in to je odločilo bitvo v prid Avstrijcem.

Kmalu potem se je odlikoval v krajih pri Montanari, Curtatonu, Goitu, pri vzetju Vincence, pri Somacompagni in Custozzi. Dne 23. julija 1848. je pregovoril poveljništvo brigade, da takoj ponoči zasedejo Monte Vento in je sam vodil jeden bataljon na naskoku na to pozicijo in jo vzel. Ko se je maršal Radecky zahvalil Strassoldu za to zmago, je odgovoril general: „Ne meni, temveč stotniku Kuhnu gre vsa zasluga“. Dne 15. julija, ko je bila znamenita bitva pri Custozzi se je Kuhn pridružil iz lastnega nagona polkovniku Wysu, ki je bil poslan na ogledovanje. Izvedel je, da več tisoč broječ sovražnikov oddelek stoji pri Villafranki. Kuhn je takoj spravil dva topa na dobro zavarovan kraj in začel tako dobro streljati na sovražnike, da je ves oddelek kar razpodil. Posledica temu je bila, da je nasprotnik takoj zapustil strateško važno višino pri Custozzi in se umaknil proti Villafranki.

Dne 4. avgusta je bila Strassoldova brigada kot predstraža v boju pri Milanu. Kuhn je z naskokom od strani napal sovražnika, ga pognal nazaj čez Nosedo in Betolino in je Pijemontezem vzel jedno baterijo.

1849. leta se je Kuhn s svojo spretnostjo in bistroumnostjo večkrat odlikoval. Dne 4. marca je z naskokom vzel vas S.ro. Potem je pa udeležil se ekspedicije na Rimskem. V septembru so ga poslali na Oggersko, kjer je bil pri obleganju Komorna.

Za njegova dela 1848. in 1849. na bojišču, mu je cesar bil izrekel Najvišjo pohvalo, podelil vojaški zasluzni križec, red železne krone III. vrste, red Marije Terezije in 1852. imenoval ga za barona.

Vojne 1859. leta se je Kuhn udeležil kot štabni načelnik druge vojske. Za to vojno je bil izdelal jako dober načrt. Le obžalovati je, da stari generali tedaj niso poslušali njegovih svetov, kajti bil bi izid te vojne povse drugačen, kot je bil sicer.

Leta 1860. je bil imenovan poveljnikom 17. pešpolka, 1863. je postal generalni major.

Leta 1866. je generalni major Kuhn branil jako uspešno južno Tirolsko. Da si je imel le 15.000 mož, je vendar zadrževal več kakor jeden mesec 45.000 Italijanov. Dve njegovi brigadi sta bili skoro vedno na so-

vražnih tleh. To branjenje Tirolske spada mej najslavnejša dela v avstrijski vojni zgodovini. V avgustu tega leta je bil imenovan podmaršalom in odlikovan s commanderskim križem reda Marije Terezije. Po vojni je bil Kuhn imenovan deželnim vojaškim poveljnikom na Tirolskem in dne 4. decembra 1866. je bil imenovan imejiteljem 17. pešpolka in 1868. l. je postal vojni minister.

Kuhn se je tedaj lotil preosnove vojske. Izdelal je novi brambeni zakon, poskrbel za novo oboroženje vojske, preosnoval vojaške učne zavode, generalni štab in intendanco. Dne 5. decembra 1868. leta je bil odlikovan z velikim križem reda sv. Leopolda. 1869. je bil imenovan za tajnega svetnika, 1873. pa za feldcajgmajstra. Leta 1874. je dal ostavko kot vojni minister in mu je cesar pri tej priliki podelil veliki križ reda sv. Štefana. Prišel je za zapovedujočega generala v Gradec. Leta 1886. ga je cesar imenoval kancelarjem reda Marije Terezije in 1888. ga je cesar zaradi starosti prestavil v disponibilito, s pridržkom, da ga drugje porabijo.

Kako je bil Kuhn čislan pri častnikih, se je pokazalo ob njegovem poslovljenju od poveljstva 3. maja v Gradcu. Častniki so mu bili priredili jako lepo ovacijo. General Kuhn je pa imel v visocih krogih jako dosti nasprotnikov. Imel je namreč navado, da je kar odkritosrčno izrekel svoje mnenje o visocih gospodih.

Baron Kuhn je bil občno omikan mož. Zanimal se je za razne znanosti. Spisal je znamenito delo o vojevanju po gorah, katero je prevedeno v več evropskih jezikov. Znano je o njem, da je bil vedno ponosen na kranjski polk, ki je nosil njegovo ime. Rad je hvalil Kranjce in jih postavljaj drugim za vzgled.

— Car knez Oggerski. Ruski car ima v svojem naslovu baje tudi ime knez Oggerske. Madjari bi radi vedeli, od kod ima car ta naslov.

— Dva delavca je voda odnesla. V Hochelbu so tovarnar Lewit, dva uradnika in pet delavcev odpravljaj neke kole, katere je voda zanesla za most. Tako so hoteli rešiti most. Voda je pa most vzela in dva delavca ž njim. Drugi so se rešili.

— Pogorel je velik gozd, ki je bil lastnina kološkega mesta. Sodi se, da je bil nalašč zažgan.

— Mrlič v kovčegu. V Couvillu so na kolodvoru prijeli dva potnika, ki sta imela nekega mrliča v kovčegu. Izgovarjata se, da je jima neki neznan človek izročil kovčeg.

— Pogorele trgovske kočje. V Sardoni na Španjskem pogorele so vse trgovske kočje. Več rodbin je zgubilo vse, kar so imele.

— Časnikar — zločinec. V društvu časnikarjev „Othon“ v Budimpešti je bil že nekaj časa neki Mihalyfalvi. Oblasti so se zanj jele bolj zanimati in razkrilo se je, da je znan tat, ki je že mnogokje vlomil in bil večkrat zaradi tatvine kaznovan. Pečal se je pa zraven s časnikarstvom. Če je kje ulomil in okradel, je časopisom drugi dan obširno poročal, kako je bilo okradeno. Časniki so bili še veseli, kajti imeli so podrobnejša poročila nego policija.

— Razstava v nevarnosti. Neki madjarski list toži, da se je bati, da se kolera zanesa v Budimpešto in potem je uničen vsaki uspeh razstave. Na tisoče ljudij je prišlo iz Egipta v Avstrijo in zlasti v Budimpešto, ne da bi se bile storile kake zdravstveno-varstvene naredbe.